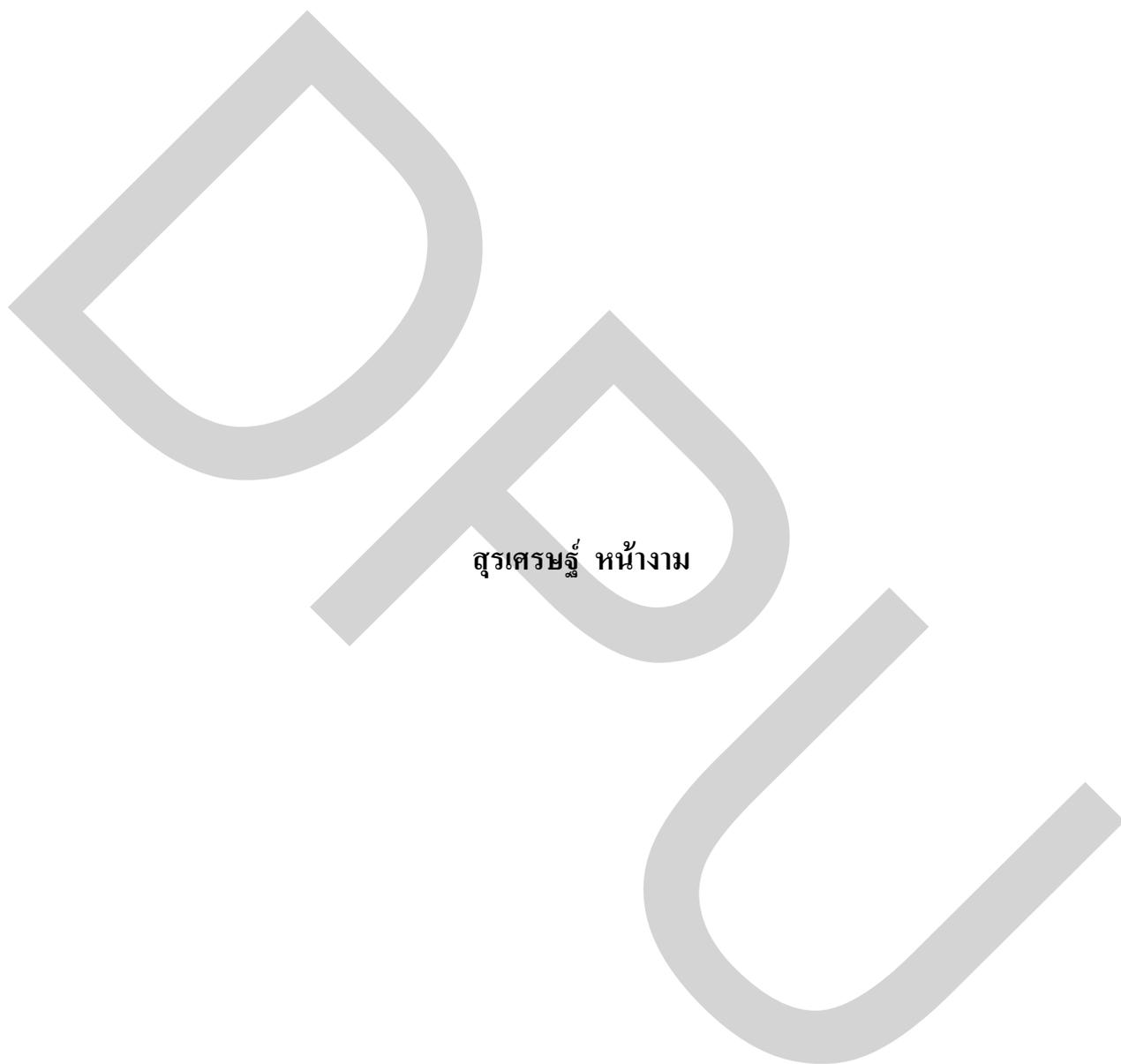

นิติวิธีกับการวินิจฉัยความผิดอาญาของไทย

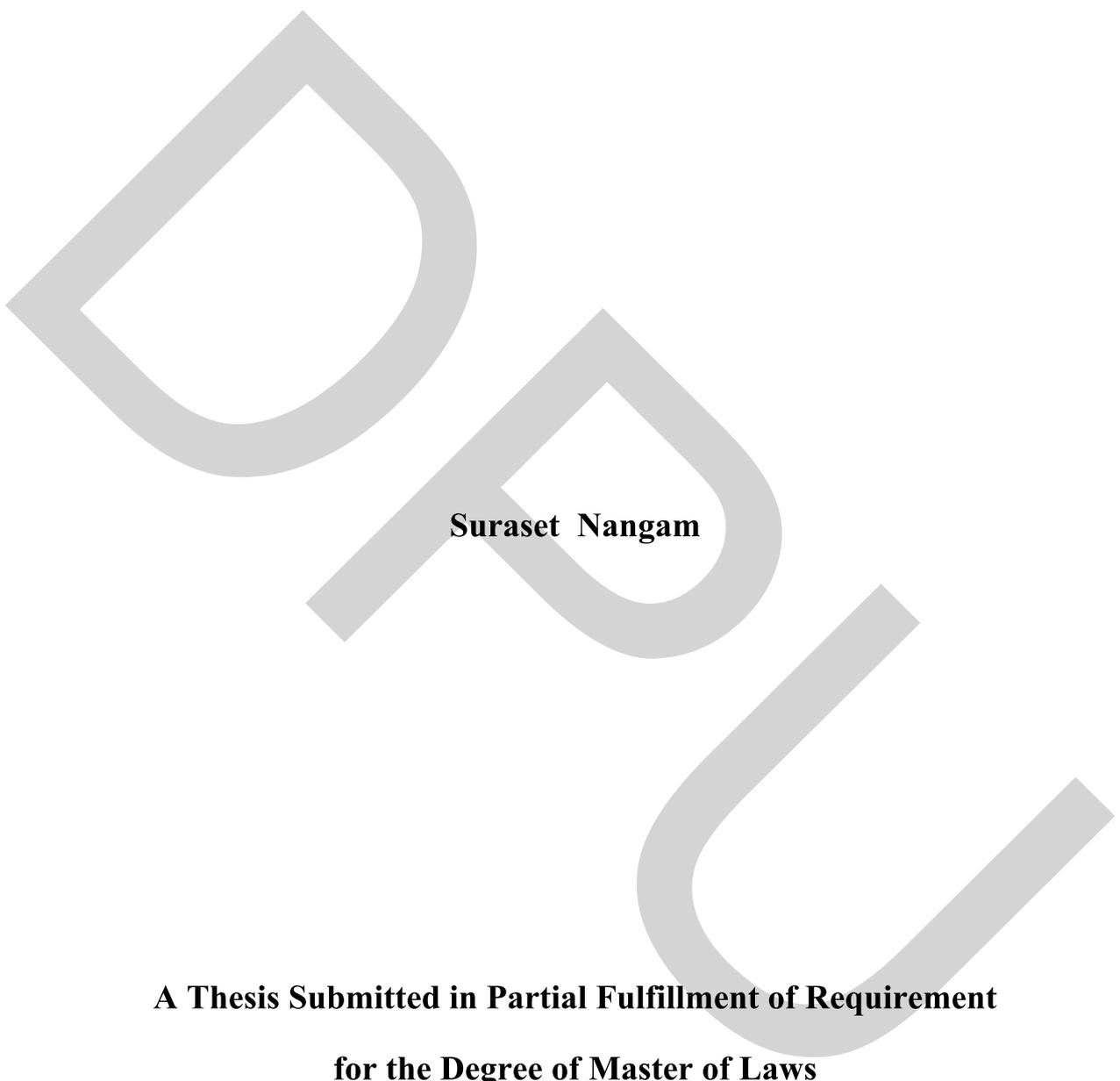
สุรเศรษฐ์ หน้างาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-374-4

**Juristic methods and the Thai ways to determine
what constitutes criminal offences**

Suraset Nangam

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirement
for the Degree of Master of Laws**

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 974-671-374-4

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและอนุเคราะห์คำแนะนำจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล ที่ได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่ายิ่งช่วยชี้แนะให้ความรู้ คำแนะนำ ติดตามความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอย่างสูง ที่ให้ความเมตตากรุณาผู้เขียนตลอดมา

ในโอกาสนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.คณิต ฒ นคร ที่รับเป็นประธานกรรมการ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ ที่รับเป็นกรรมการและท่านอาจารย์ ประธาน จุฬาโรจน์มนตรี ที่รับเป็นกรรมการ ซึ่งทั้งสามท่านได้ให้ความรู้ คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์สูงสุดในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ในท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสิงห์คำ หน้างาม คุณแม่ศรีจันทร์ หน้างาม ที่เป็นกำลังใจและให้การอุปการะผู้เขียนตลอดมา

อนึ่งหากวิทยานิพนธ์นี้มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อการศึกษาผู้เขียนขอขอบความดีทั้งหมดให้กับบิดามารดา และครูบาอาจารย์ทุกๆ ท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ ส่วนความผิดพลาดข้อบกพร่อง อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สุรเศรษฐ์ หน้างาม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.4 ข้อสมมติฐาน.....	3
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาว่า.....	3
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 นิติวิธีของระบบคอมมอนลอว์และระบบซีวิลลอว์.....	4
2.1 ความหมายของนิติวิธี.....	4
2.2 ความเป็นมาและนิติวิธีในระบบซีวิลลอว์.....	5
2.2.1 ประวัติความเป็นมาของระบบซีวิลลอว์.....	5
2.2.2 ป่อเกิดของกฎหมายในระบบซีวิลลอว์.....	7
1. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย.....	7
2. จารีต ประเพณี.....	7
3. คำพิพากษาของศาล.....	8
หลักกฎหมายทั่วไปและข้อคิดเขียนของนักนิติศาสตร์.....	9
2.2.3 นิติวิธีของระบบซีวิลลอว์.....	10

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3	ความเป็นมาและนิติวิธีในระบบคอมมอนลอว์.....	15
2.3.1	ประวัติความเป็นมาของระบบคอมมอนลอว์.....	15
2.3.2	บ่อเกิดของระบบคอมมอนลอว์.....	17
	1. หลักกฎหมายจากคำพิพากษา.....	17
	2. บทกฎหมายลายลักษณ์อักษร.....	19
	3. จารีตประเพณี.....	20
	4. ข้อคิดข้อเขียนของนักนิติศาสตร์.....	20
	5. เหตุผลและความยุติธรรม.....	20
2.3.3	นิติวิธีของระบบคอมมอนลอว์.....	21
2.4	เปรียบเทียบนิติวิธีในระบบซีวิลลอว์และคอมมอนลอว์.....	26
3	การวินิจฉัยความผิดอาญาของระบบคอมมอนลอว์และระบบซีวิลลอว์.....	32
3.1	การวินิจฉัยความผิดอาญาของระบบคอมมอนลอว์.....	32
3.2	การวินิจฉัยความผิดอาญาของระบบซีวิลลอว์.....	44
	1. การวินิจฉัยความผิดอาญาของประเทศฝรั่งเศส.....	44
	2. การวินิจฉัยความผิดอาญาของประเทศเยอรมนี.....	51
3.3	วิเคราะห์เปรียบเทียบการวินิจฉัยความผิดอาญาของระบบคอมมอนลอว์และระบบซีวิลลอว์.....	58
4	นิติวิธีกับการวินิจฉัยความผิดอาญาของประเทศไทย.....	64
4.1	ความเป็นมาและนิติวิธีในระบบกฎหมายของไทย.....	65
4.1.1	ประวัติความเป็นมาของระบบกฎหมายไทย.....	65
4.1.2	บ่อเกิดของกฎหมายในระบบกฎหมายไทย.....	69
	1. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย.....	69
	2. จารีตประเพณี.....	70
	3. คำพิพากษาของศาล.....	71
	4. หลักกฎหมายทั่วไปและข้อคิดข้อเขียนของนักนิติศาสตร์.....	71

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.1.3	นิติวิธีของระบบกฎหมายไทย.....	72
4.2	การวินิจฉัยความผิดอาญาของประเทศไทย.....	87
4.2.1	ประวัติความเป็นมาของการวินิจฉัยความผิดอาญา ของประเทศไทย.....	87
4.2.2	การวินิจฉัยความผิดอาญาของประเทศไทย.....	89
1.	การวินิจฉัยความผิดอาญาตามระบบกฎหมาย คอมมอนลอว์.....	89
2.	การวินิจฉัยความผิดอาญาตามระบบกฎหมาย ซีวิลลอว์.....	90
ก.	การวินิจฉัยความผิดอาญาตามทฤษฎีกฎหมาย ฝรั่งเศส.....	90
ข.	การวินิจฉัยความผิดอาญาตามทฤษฎีกฎหมาย เยอรมัน.....	92
3.	การวินิจฉัยความผิดอาญาในลักษณะผสมผสาน.....	95
4.2.3	วิเคราะห์การวินิจฉัยความผิดอาญาของประเทศไทย.....	96
4.2.4	วิเคราะห์การวินิจฉัยความผิดอาญาของประเทศไทย ศึกษาเฉพาะในกรณีเรื่องเจตนาและในเรื่องการกระทำ ด้วยความจำเป็นและในเรื่องการกระทำของเด็กอายุน้อยตาม ประมวลกฎหมายอาญาของไทย.....	112
1.	เจตนา.....	112
2.	การกระทำด้วยความจำเป็น.....	125
3.	การกระทำของเด็กอายุน้อย.....	161
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	168
	บรรณานุกรม.....	179
	ประวัติผู้เขียน.....	185